

STADSBYGGNADS
KONTORET

Strategiska avdelningen
Anna Gustafsson
Tfn 08-508 272 54

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2005-11-24

1(4)

Dnr 1997-01686-55

Stadsbyggnadsnämnden

Remiss av förslag till Sätmaskogens naturreservat

FÖRSLAG TILL BESLUT

Uppdra åt stadsbyggnadskontoret att skicka förslag till Sätmaskogens naturreservat enligt bilaga på remiss.

Ingela Lindh

Torsten Malmberg

SAMMANFATTNING

Ett förslag till naturreservat för Sätmaskogens friluftsområde har tagits fram i samarbete med markkontoret. Stadsbyggnadskontoret ansvarar för beslutdelen och markkontoret ansvarar för skötselplanen.

Syftet med Sätmaskogens naturreservat är att för framtiden vårda och utveckla ett för söderort ovanligt stort naturområde som har stor betydelse för friluftsliv, rekreation och som pedagogiskt område för naturupplevelser och undervisning, på ett sådant sätt att dess samlade natur-, kultur-, och rekreationskvaliteter för allmänheten stärks, samt att bevara området som en del av den regionala grönstrukturen så att det finns möjlighet att långsiktigt säkra Stockholms biologiska mångfald.

Avgränsningen av naturreservatet har gjorts med utgångspunkt i områdets värden. Avvägningar mot andra intressen har gjorts. Det gäller främst de naturområden som ingår i det områdesprogram som stadsbyggnadskontoret tar fram parallellt med detta förslag till naturreservat. Staden godkänner förslaget till

Bilagor:

1. Förslag till beslut för Sätmaskogens naturreservat.
2. Förslag till skötselplan för Sätmaskogens naturreservat.
3. Uppskattade kostnader Sätmaskogens naturreservat

naturreservat under förutsättning att en eventuell framtida Förbifart Stockholm kan genomföras.

Föreskrifter för området har tagits fram, dels föreskrifter för markägare och andra sakägare, dels för allmänheten. I så stor utsträckning som möjligt undviks att inskränka allemansrätten.

Naturreservatsbeslutet innefattar en skötselplan som beskriver områdets värden och anger mål och åtgärdsförslag i linje med reservatets syfte. Med inrättande av naturreservat följer vissa kostnader. Dessa kostnader åligger markkontoret och Skärholmens stadsdelsförvaltning. En stor del av dessa kostnader finns även om området inte blir naturreservat.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i oktober 1997 att uppdra åt berörda nämnder att utarbeta ett underlag för reservatsbildning i Sättra friluftsområde. I gällande översiktsplan 99 anges att Sättraskogens friluftsområde skall bevaras och skydd enligt miljöbalken utredas. Områdets naturkvaliteter skall tas tillvara samtidigt som användningen för friluftslivet utvecklas. Parallellt med arbetet att bilda naturreservat för området pågår ett arbete med områdesprogram för stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg, för att utreda utbyggnadsmöjligheterna i området.

Förslaget

Ett förslag till naturreservat för Sättraskogens friluftsområde har tagits fram i samarbete med markkontoret. Stadsbyggnadskontoret ansvarar för beslutsdelen och markkontoret ansvarar för skötselplanen.

Förslaget remitteras till alla sakägare, samt till berörda föreningar och statliga, regionala och kommunala instanser. Samrådsmöte kommer att hållas och förslaget ställs ut på biblioteken i de närliggande stadsdelarna samt i tekniska nämndhuset.

När samrådsredogörelse är gjord och förslaget till beslut är reviderat i enlighet med de synpunkter som bedömts relevanta kan kommunfullmäktige fatta beslut om inrättande av naturreservat. De delar av ett naturreservatsbeslut som får rättsverkan är syfte, avgränsning och föreskrifter. Dessutom ska en skötselplan fastställas av kommunfullmäktige vid inrättande av reservatet.

Syfte med naturreservatet

Syftet med Sättraskogens naturreservat är att för framtiden vårda och utveckla ett för söderort ovanligt stort naturområde som har stor betydelse för friluftsliv, rekreation och som pedagogiskt område för naturupplevelser och undervisning, på ett sådant sätt att dess samlade natur-, kultur-, och rekreationskvaliteter för allmänheten stärks, samt att bevara området som en del av den regionala grönsstrukturen så att det finns möjlighet att långsiktigt säkra Stockholms biologiska mångfald.

Syftet skall tryggas genom att:

- allmänhetens rekreation, friluftsliv och fritidsaktiviteter främjas och tillgängligheten säkras,

- området sköts med hänsyn till dess natur- och kulturvärden,
- den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas,
- markanvändning och verksamheter får en lämplig utformning,
- information om reservatets olika värden förmedlas till allmänheten.

Naturresevatetsbildningen hindrar inte dagens sportaktiviteter och andra aktiviteter, inte heller kommande aktiviteter som sker med hänsyn till syftet med naturresevatet.

Avgränsning

Avgränsningen av naturresevatet har gjorts med utgångspunkt i områdets värden avseende rekreation, natur och kultur, samt dess betydelse som en del av den regionala grönstrukturen. Avvägningar mot andra intressen har gjorts vid avgränsningen. Det gäller främst de naturområden som ingår i det områdesprogram som stadsbyggnadskontoret tar fram parallellt med detta förslag till naturresevat. De naturområden som hamnar utanför resevatet på grund av att de föreslås bebyggas till viss del, har också värden och funktioner som är viktiga att säkra för framtiden. Kontoret anser att dessa värden ska beaktas och säkras i det pågående arbetet med områdesprogram för stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg, samt i kommande detaljplaner.

Enligt miljöbalken 7kap 8§ får ett beslut om naturresevat inte strida mot antagen detaljplan. Mindre avvikelser får göras, om syftet med planen inte motverkas. Ingen av de detaljplaner som behandlar områden inom föreslaget naturresevat motverkas av förslaget. Detaljplanerna för Skärholmens gård och för campingen bör ändras för att stämma bättre med dagens förhållanden.

I Sättraskogen finns ett resevat för vägprojektet *Förbifart Stockholm*. Trafikleden är tänkt att gå i tunnel under Sättraskogen till Kungshatt och vidare norrut. Staden godkänner förslaget till naturresevat under förutsättning att en eventuell framtida Förbifart Stockholm kan genomföras. Frågan om trafikledens dragning och utformning utreds och prövas i särskild ordning. Om det visar sig vid en samlad bedömning av olika intressen att vägen bör gå igenom naturresevatet är staden beredd att ompröva avgränsningen.

Naturresevatet sträcker sig över fem stadsdelar från Vårberg i söder, över Skärholmen, Sättra och Bredäng till Mälärhöjden i norr. Gränsen följer till viss del befintliga fastighets- och detaljplanegränser. I väster går gränsen för naturresevatet i Mälaren, ca 100 meter från strandlinjen. Strändernas höga värden, med långa sammanhängande sträckor natur- och parkstrand är viktiga motiv för avgränsningen. Den natur som ligger nära bostadsområdena är viktig för människors vardagsrekreation. För områdets biologiska värden är det mycket viktigt att naturresevatet inte blir så litet eller fragmenterat att det inte kan fungera som livsmiljö för många arter.

Föreskrifter

Utifrån det föreslagna syftet med resevatet har förslag till föreskrifter för området tagits fram, dels föreskrifter för markägare och andra sakägare (hyresgäster, arrendatorer, upplåtelseinnehavare, m.fl.), dels för allmänheten. Föreskrifterna för sakägarna är av två slag:

- Åtgärder som är förbjudna (dispens kan ges om det finns särskilda skäl)
- Åtgärder som är tillåtna efter beviljat tillstånd.

I Stockholm är det stadsbyggnadsnämnden som prövar tillstånd och dispenser i naturreservat. Prövningen ska ske mot syftet med reservatet.

I så stor utsträckning som möjligt undviks att inskränka allemansrätten eftersom syftet till stor del är att främja friluftsliv och rekreation. Till vissa delar är allemansrätten redan reglerad i Stockholm av trafikföreskrifter och ordningsföreskrifter (som gäller på mark som är detaljplanelagd som park eller natur. Det är hela Sätmaskogen). Exempel på ytterligare inskränkningar som görs är förbud mot eldning annat än på iordningställda grillplatser och att hundar ska hållas i koppel, förutom inom hundrastområde som kommer markeras men ej inhägnas. Att cykla i området kommer inte att regleras på annat sätt än med de idag gällande trafikföreskrifterna, samt bättre utmärkning och information om vad som gäller (t.ex. markering för var man får cykla).

Mindre anläggningar som är förenliga med syftet kan prövas mot tillstånd. Ett antal planerade åtgärder anges i skötselplanen, som t.ex. hundrastplatser, utsiktsplatser och entréer, vilka inte kommer att kräva tillstånd.

Skötselplanen

För att bevara områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden krävs ändamålsenlig skötsel. Ett naturreservatsbeslut måste därför innefatta en skötselplan, bilaga 2. Skötselplanen ger en beskrivning av områdets bevarandevärden och anger mål med åtgärdsförslag i linje med reservatets syfte. Skötselplanen har som ambition att utveckla områdets rekreationsvärden, natur- och kulturvärden.

För Sätmaskogen anges generella skötselanvisningar för områdets naturtyper, vatten och stränder, samt för rekreation- och friluftsliv. Sedan följer en detaljerad indelning av varje typområde i flera skötselområden. Beskrivning, mål och riktlinjer anges för varje skötselområde.

Ekonomi

En kostnadsuppskattning finns redovisad i bilaga 3. Med inrättande av naturreservat följer kostnader för inmätning, utmärkning och information. Dessa poster åligger idag markkontoret och uppskattas för Sätmaskogens naturreservat uppgå till cirka 1 000 000 kronor.

I skötselplanen föreslås därutöver investeringar och driftåtgärder. Föreslagna investeringar uppskattas till 600 000 kronor. Kostnadsuppskattning för driften enligt skötselplanen uppgår till 1 000 000 kronor per år. Dessa kostnader åligger Skärholmens stadsdelsförvaltning. En stor del av dessa kostnader finns oberoende av om området är naturreservat eller ej.

Tillsynen av naturreservatet bekostas av Skärholmens stadsdelsförvaltning och beräknas uppgå till 60 000 kronor per år.

Slut

STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Utdrag ur protokoll fört vid
stadsbyggnadsnämndens
sammanträde den 16 mars 2006

§

Remiss av förslag till Sätmaskogens naturreservat, 1997-01686-55

Beslutet

Stadsbyggnadsnämnden beslutade att uppdra åt kontoret att skicka förslag till Sätmaskogens naturreservat enligt bilaga på remiss.

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har avgivit bilagda tjänsteutlåtande den 24 november 2005: **Bil §**

Kontorets förslag (se beslutet).

Ärendets behandling

Yrkanden ställdes av

- 1) vice ordföranden **Madeleine Sjöstedt (fp)** och **Ingvar Snees (m)**, att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag till beslut och därutöver anföra följande.

I många fall är inte reservatsbildandet i sig en förutsättning för att områden ska kunna bidra till att invånare skall kunna njuta av vår vackra natur. Det har istället visat sig att syftet med reservat i flera fall går stick i stäv med invånarnas tidigare användning av naturområdena och begränsar deras möjligheter att använda områdena. Det är därför viktigt att tillgängligheten för alla Stockholmare i det blivande naturreservatet hålls på en hög nivå och att det även i framtiden blir möjligt dels ha kvar de verksamheter som finns i dag men även utveckla dessa.

Det är oerhört viktigt att inte den nya bebyggelsen i området försvårar tillgängligheten till naturområdet. Med tanke på den höga andel hyresfastigheter och flerfamiljshus som finns i området sedan tidigare bör det byggas småhus framöver. En blandad bebyggelse innebär inte bara att en minskad segregation utan gör det även möjligt för boende i området att göra så kallad boendekarriär.

För att markera att det är en betydande skillnad mellan ett storstadsnära område med många befintliga verksamheter och ett helt avskilt naturområde i glesbygden bör det övervägas om inte området istället för naturreservat benämns kulturresevat.

- 2) **Rolf Lindell (s), Torsten Sandgren (v) och Cecilia Obermüller (mp)**, att stadsbyggnadsnämnden (se beslutet).
- 3) **Kerstin Rossipal (kd)**, att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag till beslut och därutöver anföra följande.

Det är oerhört viktigt att ny bebyggelse i området inte försvårar tillgängligheten till naturområdet och skapar barriärer. Tillgängligheten för alla Stockholmare i det blivande naturreservatet måste hålls på en hög nivå. Det måste även i framtiden blir möjligt att ha kvar verksamheter som finns i dag, men även att utveckla eller förändra dessa.

Andelen hyresfastigheter och flerfamiljshus är hög i området idag. Vid framtida byggnation i närområdet är därför småhusbebyggelse att föredra.

Omröstning

Ordföranden ställde propositioner enligt dessa yrkanden och nämnden beslutade enligt **Lindells m.fl.** yrkande.

Reservation anmäldes av

vice ordföranden Madeleine Sjöstedt (fp), David Wästberg (fp), Ingvar Snees (m) och Anna König (m), som hänvisade till Sjöstedts m.fl. yrkande.

Kerstin Rossipal (kd) och Bojan Ticic (kd), som hänvisade till sitt yrkande.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Obermüller (mp) och Torsten Sandgren (v) enligt följande:

Dragning av reservatsgräns bör ske kant i kant med nu befintlig bebyggelse. Då reservatet utöver skyddande av värdefull naturmark även har som syfte att värna friluftsliv kan med fördel även campingplatsområdet inkluderas i reservatet.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Rätt utdraget intygar:

Petra Berglund